

สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน”
ของคณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา
จัดโดย คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา
ร่วมกับ
กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
วันพฤหัสบดีที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุม คณะกรรมการ (สว.) หมายเลข ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน”
ของคณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา
จัดโดย คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา
ร่วมกับ
กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
วันพฤหัสบดีที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุม คณะกรรมการ (สว.) หมายเลข ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา โดยคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา ร่วมกับกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน" โดยพลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ประธานคณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา เป็นประธานเปิดการสัมมนา พร้อมด้วยสมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้าร่วมการสัมมนา ดังนี้

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา พลเอก ธีรชัย สาระสุข กรรมการในฐานะประธานคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา กล่าวรายงานถึงโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน” ต่อประธานในพิธีเปิดและผู้เข้าร่วมสัมมนา ดังนี้

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ในครั้งนี้ คณะกรรมการการกีฬาอาชีพและกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยและกีฬา ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกัน โดย กรมพลศึกษาได้ดำเนินการเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ และคณะกรรมการการกีฬาได้ดำเนินการในวันนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) และผู้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ได้รับความรู้ และความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมที่จะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็น ศักยภาพการกีฬา และเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬา และการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและพัฒนานักกีฬา รับทราบแนวทางการจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระดับประเด็น และระดับแผนย่อย และเป้าหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิตทางการกีฬาและการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและพัฒนานักกีฬาอาชีพ รับฟังปัญหาอุปสรรค ที่เกิดจากการดำเนินการตาม “โครงการส่งเสริมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓)” จากเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) และ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่ผ่านการอบรมและปฏิบัติหน้าที่จริง (จากกลุ่มตัวแทนแต่ละจังหวัด) โดยจะนำผลการสัมมนาที่ได้ไปประเมิน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งรูปแบบโครงการสัมมนา ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพที่ดีด้วยการเล่นกีฬาและนันทนาการอย่างสม่ำเสมอ โดยอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)” โดย นายชาญวิทย์ ผลชีวิน รองประธานคณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา คนที่หนึ่ง และกระผมในฐานะประธานคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการกีฬา จะบรรยายเรื่อง “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา และแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง)” โดยเน้นเฉพาะด้านกีฬา ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่จะต้องดำเนินการให้เรียบร้อยภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และการเสวนา เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดพัทลุงและภาคอื่น ๆ และปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)”

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ฯ ครั้งนี้ประกอบด้วย ๔ กลุ่มสัมมนาย่อย โดยการแบ่งกลุ่มให้สอดคล้องกับพื้นที่เขตการปกครอง ได้แก่ ภาคกลางและภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ มีจำนวนผู้เข้าร่วมกลุ่มสัมมนาย่อยประมาณกลุ่มละ ๑๕ - ๒๐ คน

สำหรับองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ คณะอนุกรรมการภายในคณะกรรมการการศึกษา ทั้ง ๔ คณะ คณะทำงานพิจารณาศึกษา เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านการศึกษายังยั่งยืน” ในคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการการศึกษา ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมพลศึกษา มหาวิทยาลัยการศึกษาแห่งชาติ การกีฬาแห่งประเทศไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้แทนแต่ละภาค) เจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) และผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จากทุกจังหวัด โดยมีผู้แทนจากคณะกรรมการการศึกษา ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการการศึกษา กรุณาให้เกียรติมาร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์

หลังจากเสร็จสิ้นการสัมมนา กลุ่มย่อยจะเป็นการแถลงผลการสัมมนาของแต่ละกลุ่มสัมมนาย่อย ประมาณกลุ่มละ ๑๐ นาที เพื่อนำผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการไปพิจารณาประเมินผลวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อจัดทำต้นแบบ (Model) ใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืนต่อไป

จากนั้น พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้กล่าวเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน” ดังนี้

ผมรู้สึกเป็นเกียรติและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน” ในวันนี้ ทุกคนที่นั่งอยู่ในที่นี่เปรียบเสมือนบุคคลที่เป็นกุญแจสำคัญของการทำงานร่วมกันในการพัฒนากีฬาของประเทศชาติ ด้วยความมุ่งมั่นเดียวกัน เช่น การที่จะทำให้เกิดการออกกำลังกายอย่างกว้างขวาง เพื่อสุขภาพ อนามัย และพัฒนาประเทศ เป็นการทำงานอย่างบูรณาการร่วมกันต่อเนื่องกันมากับฝ่ายบริหารที่มีการสัมมนาไปแล้วตั้งแต่เมื่อวาน

“กีฬาพัฒนาคน คนพัฒนาชาติ” เป็นถ้อยคำที่คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ร่วมกันคิดและกำหนดขึ้นมา แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการที่จะทำงานตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งความเห็นนี้สามารถที่จะแพร่หลายไปในที่ต่าง ๆ ได้ กีฬานั้นเปรียบเสมือนเครื่องมือที่สำคัญในการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งด้านสุขภาวะ การพัฒนาจิตใจ การสร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดี พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงสร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศชาติ

และตามที่พลเอก ธงชัย สาระสุข ประธานคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา ได้รายงานให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ รูปแบบของการสัมมนา ฯ องค์ประกอบผู้เข้าร่วมสัมมนา ประเด็นการสัมมนา และประโยชน์ของผลการสัมมนาในครั้งนี้ นั้น ผมมีความเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศจะเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็น ศักยภาพการกีฬา ทั้งในระดับประเด็นและระดับแผนย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา (ฉบับปรับปรุง) ที่มีผลบังคับใช้ซึ่งจะต้องดำเนินการให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การจัดสัมมนาในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสดีที่จะเป็นสื่อกลางในการสะท้อนถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) และผู้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จากกลุ่มตัวแทนทั่วประเทศ อันนำไปสู่การสร้างต้นแบบ (Model) เพื่อใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการดำเนินงานภายใต้โครงการส่งเสริมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชนในโอกาสต่อไป

ในคณะกรรมการการกีฬา กรรมการทุกคนจะมีการกำหนดคำขวัญด้านการกีฬา ประจำตัวของแต่ละคนขึ้น เพื่อแสดงถึงแนวคิดและแนวทางในการร่วมกันทำงานด้านการกีฬา ดังนั้น ในโอกาสนี้ จึงขอฝากข้อคิดซึ่งเป็นคำขวัญประจำตัวที่ว่า “หมั่นออกกำลังกาย สุขใจ ไร้โรคฯ พาชาติไทย เจริญ” ซึ่งอยากให้ทุกคนช่วยรณรงค์และสามารถนำไปเป็นแนวทางการดำเนินงานได้อีกแนวทางหนึ่ง

ผมขอขอบคุณท่านกรรมการทุกท่าน ท่านวิทยากร อนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ผู้แทนจากการกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และสื่อมวลชน และผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาเรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน” ณ บัดนี้ และขอให้การสัมมนาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกประการ

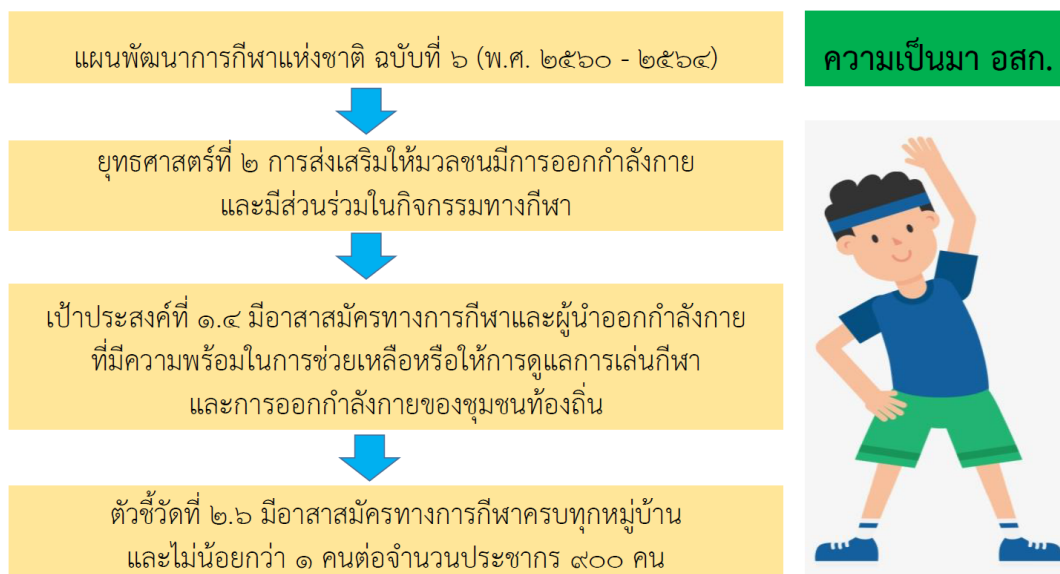
การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพที่ดีด้วยการเล่นกีฬาและนันทนาการอย่างสม่ำเสมอ โดยอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)” โดย นายชาญวิทย์ ผลชีวิน รองประธานคณะกรรมการการกีฬา คนที่หนึ่ง สรพสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ข

ความหมายของ (อสก.)

อสก. ย่อมาจากคำว่า “อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย” ซึ่งหมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงาน ด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาในท้องถิ่นของตนเอง

บทบาทหน้าที่ของ อสก.

๑. สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ นโยบาย ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาให้กับประชาชนท้องถิ่น ชุมชน
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกายและเล่นกีฬาของท้องถิ่น ชุมชน
๓. รายงานข้อมูลการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของท้องถิ่น ชุมชนให้กับกรมพลศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๔. ดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน
- ๕. เสริมสร้างจิตสำนึกด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้ประชาชนจนเป็นวิถีชีวิต
- ๖. สนับสนุนภารกิจด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของกรมพลศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน อสก.

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓		
ปีงบประมาณ	หมู่บ้าน	จำนวนผู้ผ่านการอบรม (คน)
๒๕๖๐	๑,๑๑๕	๒,๑๗๔
๒๕๖๑	๓๕๓	๕๑๓
๒๕๖๒	๓,๐๓๓	๔,๒๐๕
๒๕๖๓	๒,๕๓๔	๒,๘๓๔
รวม	๗,๐๓๕	๙,๗๒๖

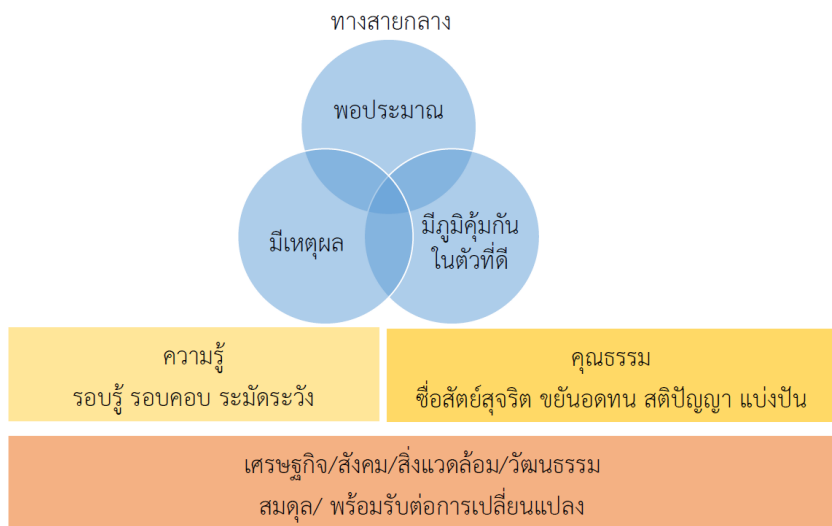
รวมทั้งสิ้น ๖๑ จังหวัด ๖๐๖ อำเภอ

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔		
ระยะเวลา	จังหวัด	เป้าหมาย (คน)
๑๘ - ๑๙ ก.พ. ๖๔	เชียงราย	๒๐๐
๔ - ๕ มี.ค. ๖๔	นครสวรรค์	๒๐๐
๑๘ - ๑๙ มี.ค. ๖๔	สุราษฎร์ธานี	๒๐๐
๑๘ - ๒๐ เม.ย. ๖๔	อุบลราชธานี	๒๐๐
๑๓ - ๑๔ พ.ค. ๖๔	ขอนแก่น	๒๐๐
๙ - ๑๐ มิ.ย. ๖๔	นครศรีธรรมราช	๒๐๐
๓๐ มิ.ย. - ๑ ก.ค. ๖๔	เชียงใหม่	๒๐๐
๒๑ - ๒๒ ก.ค. ๖๔	ภูเก็ต	๒๐๐
๑๐ - ๑๑ ส.ค. ๖๔	ปทุมธานี	๒๐๐
รวม		๑,๘๐๐

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของ อสก.

- จุดแข็ง :** การจัดกิจกรรมของ อสก. ในบางพื้นที่ที่มีความสอดคล้องและมีความต่อเนื่องจากการรวมตัวของเครือข่ายออกกำลังกายที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้วในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ
- จุดอ่อน :** อสก. บางส่วนไม่ได้มีพื้นฐานความรู้และวิชาชีพทางการกีฬาและการออกกำลังกายมาก่อน จึงอาจขาดความลึกซึ้งในการจัดกิจกรรม
- อุปสรรค :** โครงการส่งเสริม อสก. ได้รับงบประมาณลดลงในทุก ๆ ปี จึงทำให้การบริหารจัดการและการดำเนินการต่าง ๆ ได้รับผลกระทบตามไปด้วย
- โอกาส :** การจัดกิจกรรมของ อสก. มีส่วนช่วยปลูกจิตสำนึกการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายจนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ศาสตร์พระราชสำหรับการพัฒนา อสก. ที่ยั่งยืน

- ความพอประมาณ : การดำเนินกิจกรรมภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ความมีเหตุผล : การดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงสภาพบริบทของพื้นที่และวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี : การดำเนินกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงกับสิ่งที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด
- ความรู้ : การดำเนินกิจกรรมโดยยึดหลักการออกกำลังกายที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- คุณธรรม : การดำเนินกิจกรรมให้คู่ขนานไปกับศีลธรรมอันดีเพื่อประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ

กิจกรรมก้าวคนละก้าว ของ “ตูน บอดี้สแลม”

“ดาบวิชัย” ปลูกต้นไม้กว่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ ต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดเรื่องกีฬาไว้ในมาตรา ๗๑ แห่งรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ ซึ่งถือว่าไม่เคยปรากฏมาก่อน และผลจากการที่บัญญัติเรื่องกีฬาไว้ในรัฐธรรมนูญส่งผลให้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดเรื่องกีฬาไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการสร้างและพัฒนาคนได้ส่วนหนึ่งต้องนำการกีฬามาใช้เป็นเครื่องมือ ในประเทศต่าง ๆ จะใช้เรื่องกีฬานำการเมือง นำเศรษฐกิจ มีกีฬาเพื่ออุตสาหกรรม กีฬาเพื่อการท่องเที่ยว กีฬาสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้เป็นจำนวนมหาศาล ทุกประเทศใช้กีฬาในการสร้างคน คนสร้างชุมชน ครอบครัว องค์กร จนไปถึงประเทศชาติ

สำหรับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนากีฬาของประเทศเป็นอย่างมาก โดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ประเด็นบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

บทบาทหน้าที่ที่สำคัญของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในการสร้างคนถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะการสร้างคนต้องสร้างให้ตั้งแต่วัยเด็ก หากสร้างผิดไม่สามารถรู้เพื่อกลับไปสร้างใหม่ได้เหมือนกับสิ่งก่อสร้าง โดยจะแบ่งออกเป็น ๓ มิติ ได้แก่

มิตินี้ ๑ สุขภาพและสมรรถภาพ

ต้องทำให้คนมีสุขภาพและสมรรถภาพทางร่างกายที่แข็งแรง ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

มิตินี้ ๒ สปีริต

ทำให้คนมีสปีริต รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักให้อภัย และรู้จักขอโทษ ซึ่งตรงนี้เป็นหลักการที่ประเทศต่าง ๆ ใช้กีฬานำการเมือง

มิตินี้ ๓ ความรักและความสามัคคี

๒.ประเด็นองค์ความรู้

อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาในระดับสูง ๆ หรือต้องมีวุฒิบัตรทางการศึกษา การที่จะทำให้คนมีสุขภาพดี จึงไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้จากปริญญาบัตร แต่จะมาจากประสบการณ์ในการเล่นกีฬามานาน และศาสตร์ทั้งหลายที่ทุกคนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ อาทิ ศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา การเลือกอาหารที่เหมาะสม จากการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับทุกเพศและทุกช่วงวัย การอยู่ในสภาพอากาศที่ดี มีการพักผ่อนที่เพียงพอ และอยู่ในสภาวะอารมณ์ที่ดี ไม่เครียด โดยมีความคิดบวก

ดังนั้น สิ่งที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จะต้องช่วยกันคิดคือ จะทำอย่างไรให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความยั่งยืนเช่นเดียวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำอย่างไรที่จะทำให้ทำอย่างไรสังคมยอมรับ และขับเคลื่อนให้การออกกำลังกายกลายเป็นวิถีชีวิตของประชาชนให้ได้ แม้ในขณะนี้ในบางพื้นที่จะไม่มิงบประมาณในการสนับสนุน มีอุปสรรคต่าง ๆ แต่ขอให้ทุกคนทำในสิ่งที่ทุกทำได้ โดยไม่ต้องรอนงบประมาณหรือการช่วยเหลือจากคนอื่น โดยเฉพาะในเรื่องกีฬาพื้นบ้านการเล่นพื้นเมือง อย่าละเลยสิ่งเหล่านี้ ทั้งนี้ สามารถนำสื่อโซเชียลต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนในประเทศเห็นว่ากีฬา มีความสำคัญอย่างไร

การบรรยายพิเศษ เรื่อง “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็นศักยภาพ การกีฬา และแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง)”

พลเอก ธงชัย สาระสุข วิทยากรบรรยายพิเศษ ในฐานะประธานคณะกรรมการ ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการกีฬา (ตสร.) ได้กล่าวถึงอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่มีระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันแต่สิ่งสำคัญของการทำงานคือ การเป็นผู้ที่มีใจรักและมีจิตอาสาในงานที่ทำซึ่งการทำงานของ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ไม่มีค่าตอบแทนต่างจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.) แต่ไม่เป็นอุปสรรคเพราะผู้ที่เป็นผู้ที่มีใจรักและมีจิตอาสา

การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นโอกาสอันดีที่คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติและกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะฝ่ายบริหาร ได้ร่วมกัน ทำงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งยุทธศาสตร์เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นเพราะเป็นทิศทางของ ประเทศ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) กลไกขับเคลื่อนที่มีความสำคัญเพราะกระจาย อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีส่วนขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

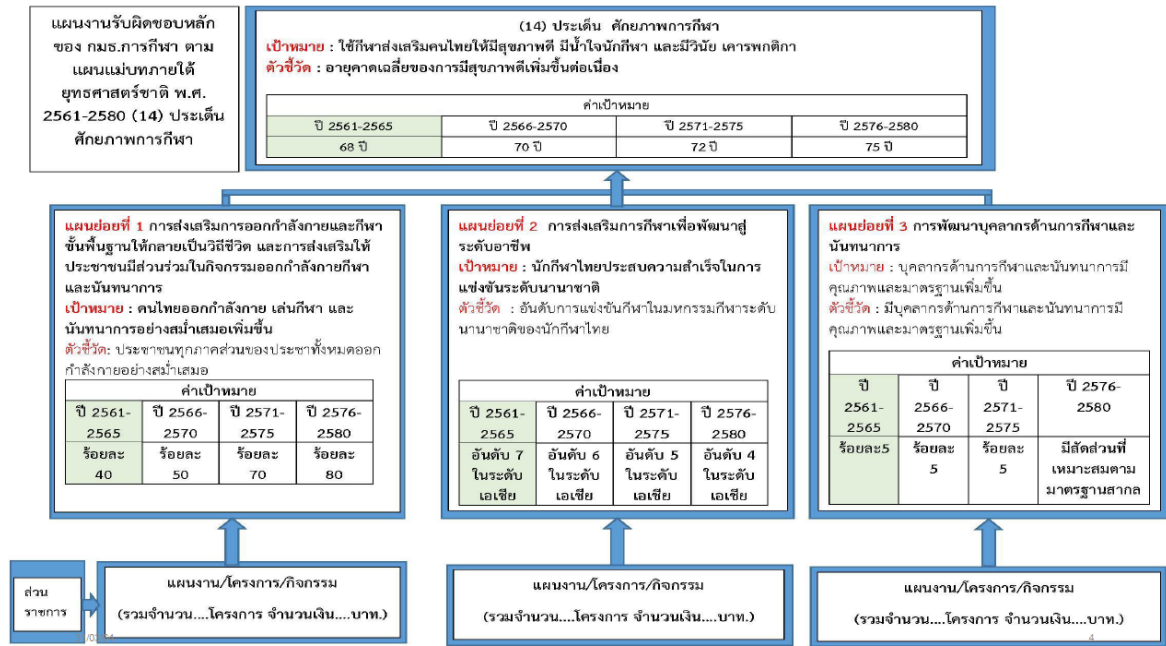
ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) และ แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง) โดยสรุปเป็นดังนี้

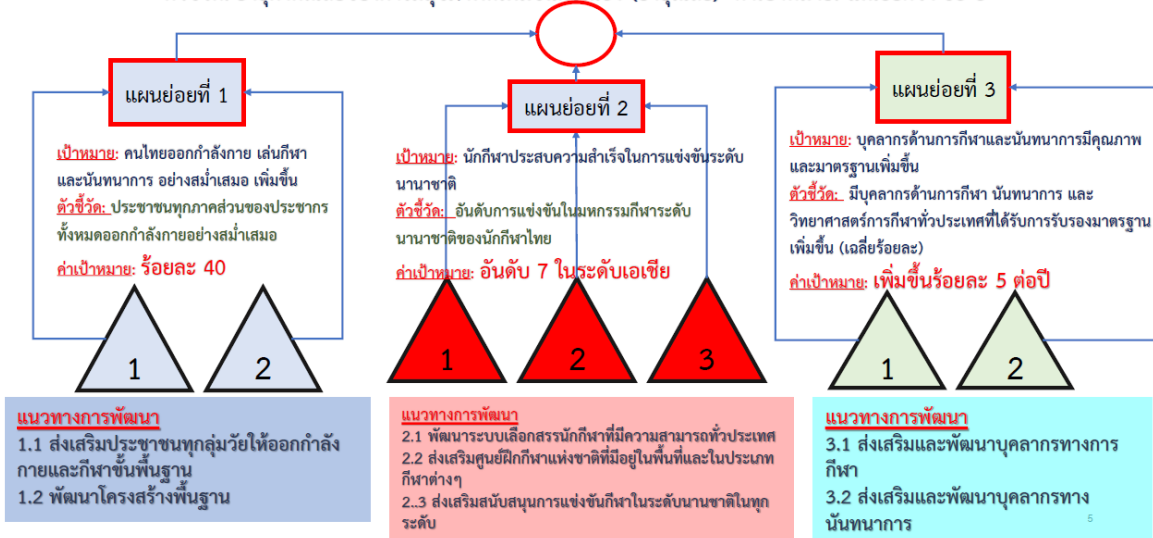
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐) มีระยะเวลารวม ๒๐ ปี ซึ่งการประเมินผลจะประเมินเป็นห้วงระยะเวลา ในช่วงแรกคือ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ชาติมี ๖ ด้าน โดยด้านกีฬาเป็นยุทธศาสตร์ชาติที่ ๓ ด้าน คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ชาติมีแผนแม่บทจำนวน ๒๓ ประเด็น และด้านกีฬาเป็นประเด็นที่ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา และขณะนี้ได้มีแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมกีฬาเป็นกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑๓ โดยมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบกิจกรรมด้านกีฬา คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมพลศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักเรื่องอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา และเกี่ยวข้องในแผนย่อยที่ ๑ และแผนย่อยที่ ๓ ซึ่งแผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายและนันทนาการ โดยมีเป้าหมายคือ การดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งหากบรรลุผลจะนำไปสู่การบรรลุผลตัวชี้วัดระดับประเด็น เพราะการสร้างอาสาสมัครกีฬา และผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จะทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายเกิดการออกกำลังกายนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดคือ คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น ซึ่งตัวชี้วัดใน ๕ ปีแรก (ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ได้กำหนดให้ประชาชนทั้งหมดออกกำลังกาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ และแผนย่อยที่ ๓ การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เมื่อผ่านการอบรมจะมีบทบาทในการสร้างเครือข่าย อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับ (๑๔) ประเด็นศักยภาพการกีฬา และเกี่ยวข้องในแผนย่อยที่ ๑ และแผนย่อยที่ ๓ โดยสรุปปรากฏดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (14) ประเด็น คักยภาพการกีฬา ห้วง 5 ปีแรก (ปี พ.ศ.2561-2565)

เป้าหมาย: คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย เคารพกฎ กติกา มากขึ้น ด้วยกีฬา
ตัวชี้วัด: อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง (อายุเฉลี่ย) **ค่าเป้าหมาย**: ไม่น้อยกว่า 68 ปี

แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(ฉบับปรับปรุง) มีกรอบระยะเวลา ๒ ปี เป็นเครื่องมือที่ช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งแต่เดิมแผนการ
ปฏิรูปประเทศมี ๑๒ ด้าน ซึ่งไม่มีด้านกีฬาเนื่องจากได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ แต่
เมื่อปรับปรุงจึงได้เพิ่มเป็น ๑๓ ด้าน รวมถึงด้านกีฬาซึ่งได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันจึง
แสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์ชาติสามารถปรับแก้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ ทั้งนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง) ประกอบด้วยขั้นตอนและวิธีการปฏิรูป ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ฉบับปรับปรุง)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป

1. ส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในชุมชนเมืองและท้องถิ่น

2. การปฏิรูปการทำงานด้านความรู้ด้านสุขภาพแบบองค์รวม

3. การสร้างโอกาสทางกีฬาและพัฒนานักกีฬา

4. ปรับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านกีฬา

5. พัฒนาศูนย์พัฒนานักกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬาของอาเซียน

1. ส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในชุมชนเมืองและท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการปฏิรูป

1.1 ยกระดับลานกีฬาท้องถิ่นจากพื้นที่สาธารณะที่มีศักยภาพในพื้นที่ทุกชุมชน

1.2 พัฒนาศูนย์ฝึกกีฬาทุกอำเภอ

1.3 จัดให้มีธนาคารอุปกรณ์กีฬา (Sport Bank)

1.4 จัดให้มีโครงการ 1 ตำบล 1 ชนิดกีฬา

1.5 จัดแข่งขันกีฬาในทุกท้องถิ่นทั่วประเทศ

1.6 จัดให้มีถนนกีฬา

1.7 สร้างแรงจูงใจและสร้างกระแสมติเตียนตัวเรื่องการออกกำลังกายด้วยสื่อที่เหมาะสม

1.8 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือการแข่งขันกีฬาในทุกโครงการ/กิจกรรมของรัฐ

1.9 จัดให้มีนักส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

1.10 พัฒนาระบบแพลตฟอร์มการประมวลผลข้อมูลการออกกำลังกายของประชาชน

2. การปฏิรูปการทำงานด้านความรู้ด้านสุขภาพแบบองค์รวม

วิธีการดำเนินการปฏิรูป

2.1 ส่งเสริมการบูรณาการในการจัดทำองค์ความรู้ด้านสุขภาพอย่างเป็นระบบ

2.2 สร้างความตระหนัก

2.3 จัดกิจกรรมความรู้ด้านสุขภาพ

2.4 เชื่อมโยงการพัฒนาสุขภาพกับระบบ

ข้อมูลการออกกำลังกาย (Calories credit)

3. การสร้างโอกาสทางกีฬาและพัฒนานักกีฬา

วิธีการดำเนินการปฏิรูป

- 3.1 จัดให้มีห้องเรียนกีฬาในโรงเรียนในทุกอำเภอ
- 3.2 จัดให้มีหลักสูตรเฉพาะสำหรับผู้ที่เป็นนักกีฬาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก
- 3.3 พัฒนาผู้นำกีฬาประจำท้องถิ่น
- 3.4 พัฒนาทักษะผู้ตัดสิน
- 3.5 จัดการแข่งขันกีฬาระดับอำเภอ
- 3.6 สร้างระบบการพิจารณาและส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมและเป็นไปตามเกณฑ์ของสหพันธ์กีฬานานาชาติ
- 3.7 จัดทำระบบพัฒนานักกีฬาเต็มเวลาระยะยาว รวมถึงจัดทำเส้นทางสายอาชีพของนักกีฬา

4. ปรับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านกีฬา

วิธีการดำเนินการปฏิรูป

เป้าหมายของแผน	โครงการที่สำคัญ	ผลการดำเนินการที่สำคัญ
ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอบนฐานการมีความรอบรู้ ด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาสุขภาพของตนให้แข็งแรงและเป็นฐานในการพัฒนานักกีฬาของชาติ	การปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดการแข่งขันกีฬาและการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สน.คท.) (Big Rock)	อปท. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาสุขภาพของตนให้แข็งแรงโดยจัดให้มีและพัฒนาสถานที่อุปกรณ์ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะทางการกีฬา

4. ปรับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดการแข่งขันกีฬาและการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สาระสำคัญ	แนวทางการดำเนินการ
1. กำหนดอัตราส่วนในการตั้งงบประมาณ 2. กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงาน การจัดการกิจกรรมการแข่งขันกีฬา และการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของ อปท. เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสถานที่ ค่าอุปกรณ์แข่งขัน ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการตัดสิน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรางวัล ค่าชุดกีฬา ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น	1. จัดทำร่างระเบียบฯ 2. เสนอร่างระเบียบฯ ขอความเห็นชอบในหลักการ ต่อ รมว.มท. 3. สร้างร่างระเบียบฯ ให้ กกก. พิจารณาร่างกฎหมาย มท. ตรวจสอบพิจารณา 4. ปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบตามความเห็นชอบฯ กกก. 5. เสนอระเบียบฯ ให้ รมว.มท. พิจารณาลงนาม 6. ส่งร่างระเบียบฯ ไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา 7. ส่งร่างระเบียบฯ ให้จังหวัดเพื่อแจ้งให้ อปท. ทราบปฏิบัติ

5.พัฒนาศูนย์พัฒนานักกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬาของอาเซียน

วิธีการดำเนินการปฏิรูป

พัฒนาศูนย์พัฒนานักกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทางการกีฬาของอาเซียน และศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งชาติและภูมิภาค โดยบูรณาการกับสถานศึกษาที่มีอยู่แล้วเป็นอันดับแรก

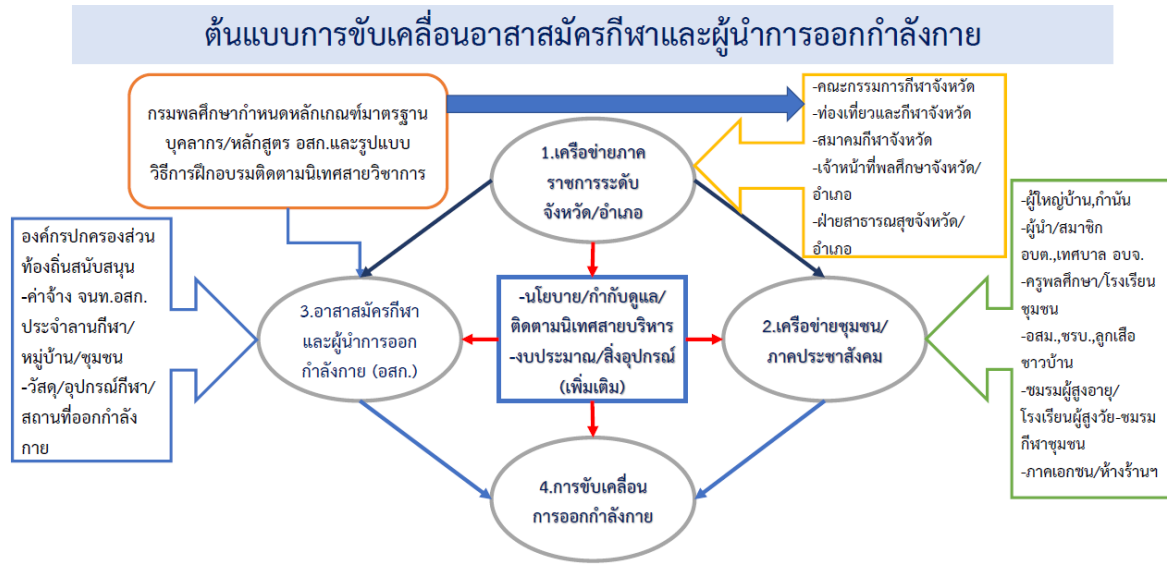
กระบวนการทางแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน

กระบวนการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่คณะกรรมการได้ดำเนินการ ได้แก่ การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมพลศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับคณะอนุกรรมการ ตสร. ด้านกีฬา และการเดินทางไปศึกษาดูงานกิจกรรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ณ จังหวัดพัทลุงและจังหวัดตรัง พร้อมทั้งจัดทำแบบสอบถามอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาศึกษาต้นแบบแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน การขับเคลื่อนประกอบด้วย

- ๑) เครือข่ายภาคราชการระดับอำเภอและจังหวัด
- ๒) เครือข่ายชุมชน ภาคประชาสังคม
- ๓) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)
- ๔) การขับเคลื่อนการออกกำลังกาย

แผนภาพตัวแบบการขับเคลื่อนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ปรากฏดังนี้

สิ่งที่ทำให้ประเทศไทยแข็งแรงคือ การมีเครือข่ายซ้อนเครือข่ายมากกว่าประเทศอื่น ๆ และมีความหลายหลายในตำแหน่งต่าง ๆ และในบางคนมีตำแหน่งที่เป็นจิตอาสาดีกว่าหนึ่งตำแหน่ง มีจิตอาสาที่จะทำงาน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งความสำเร็จของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อยู่บนพื้นฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เช่นกัน เนื่องจากการทำงานที่สอดคล้องกันโดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยแต่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทำงานในเชิงป้องกันมิให้คนป่วยดังกล่าวที่ว่า “ไม่ป่วยช่วยชาติ” ซึ่งการไม่เจ็บป่วยจะช่วยลดงบประมาณของประเทศในการเบิกจ่ายทำให้สามารถนำเงินจากค่ารักษาพยาบาลไปใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม อีกทั้งเมื่อเกิดความเจ็บป่วยให้ต้องเสียทรัพยากรบุคคลในการดูแลผู้ป่วยซึ่งความเจ็บป่วยส่งผลต่อศักยภาพในภาพรวมของประเทศ รวมทั้งตัวชีวิตด้านกีฬามีตัวชีวิตร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขด้วย ดังนั้น หากการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทำงานควบคู่กันจะทำให้เกิดพลังมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และผลจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้จะนำไปสู่การเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารต่อไป

เสวนา เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายของประชาชนในจังหวัดพัทลุง และปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน”

พันเอก ไพบุลย์ โกมลทัต ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้สอบถาม ถึงการดำเนินการที่ผ่านมา ได้มีปัจจัยใดบ้าง ที่ทำให้การทำงานของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ สิ่งสำคัญคือ การที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เป็นผู้ที่มีจิตอาสาที่ช่วยเหลือให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น

นายสุรรัตน์ จรรย์โยธิน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง ได้กล่าวถึง ภาพรวมของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ซึ่งมีจำนวน ๖๗๓ คน โดยจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดนำร่อง เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้เห็นความสำคัญเรื่องการจัดอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จึงได้มีการจัดอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออก

กำลังกาย (อสก.) รุ่นแรกของจังหวัดพัทลุงขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีแผนการขับเคลื่อนให้กระจายอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ลงไปในพื้นที่ในระดับต่าง ๆ ภายในจังหวัดเพื่อให้เกิดเครือข่ายการทำงานด้านการออกกำลังกาย

จังหวัดพัทลุงได้มีกลุ่มรวมพลังสตรีจำนวน ๒,๐๐๐ คน โดยมีการทำกิจกรรมการออกกำลังกายต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น การเดินไลน์แดนซ์ การแปลอักษร เป็นต้น และมีการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และคณะกรรมการสตรีของจังหวัด

อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ได้มีการขับเคลื่อนการทำงานจนเกิดเป็นกระแสให้สตรีที่ไม่ได้เป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความสนใจสมัครเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มากขึ้น ขณะนี้จังหวัดพัทลุงมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑๐,๐๐๐ กว่าคน และอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จำนวน ๖๓๗ คน แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตจังหวัดพัทลุงควรมีจำนวนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ - ๑๕ ของจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) การทำงานในภาพรวมของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จะขับเคลื่อนการทำงานในทุกด้านโดยมีเจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำอำเภอทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะดำเนินการจัดอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดการแข่งขันเดินบาสโลฟ เป็นต้น

ผู้ดำเนินการอภิปรายได้กล่าวถึงการดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการได้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบจากระบบการติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ซึ่งได้พบปัญหาอุปสรรคบางประการ ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงได้เดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่เพื่อรับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และพิจารณาศึกษาต่อไป

นายณรงค์ฤทธิ์ เหล่ารุ่งฤทธา ผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ภาคใต้ ที่ได้รับรางวัลดีเด่น (อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง)

แนวคิดและหลักการทำงาน คือ การเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการกีฬา การออกกำลังกาย และการรักสุขภาพให้กับชุมชนและประชาชน ใช้ความเป็นธรรมชาติของตนเองในการทำงาน แต่เดิมเป็นผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ ร่างกายไม่แข็งแรง แต่ปัจจุบันมีสุขภาพ ร่างกายแข็งแรงขึ้นเพราะเน้นเรื่องการออกกำลังกายเป็นกิจวัตรประจำวันโดยการออกกำลังกายตั้งแต่เช้า เช่น การวิ่ง ทำให้คนในหมู่บ้าน เห็นเป็นประจำจนเกิดเป็นความคุ้นเคยทำให้คนในพื้นที่เกิดความสนใจที่จะออกกำลังกายตาม พร้อมทั้งได้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการเริ่มต้นการออกกำลังกาย การลดน้ำหนักด้วยการออกกำลังกายทำให้มีคนสนใจมากขึ้น และเห็นความสำคัญเรื่องการออกกำลังกายเป็นปกตินิสัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องจะให้ร่างกายปรับสภาพจนกลายเป็นกิจวัตรประจำวัน

คนออกกำลังกายแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) ระดับล่างหรือระดับเริ่มต้น ๒) ระดับกลาง ๓) ระดับขั้นสูงหรือนักกีฬา ซึ่งกลุ่มระดับล่างยังไม่คุ้นเคยกับการออกกำลังกายซึ่งหากทำอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความรักในการออกกำลังกาย ทั้งนี้ เน้นเรื่องการปลูกฝังให้ขยับร่างกาย ทำให้เหงื่อออกจากร่างกาย สำหรับการทำงานอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เป็นการทำงานด้วยหัวใจ รักในงานที่ทำ

ผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ภาคตะวันออก (จังหวัดระยอง)

ในระยะแรกยังไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) สิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ การหารือร่วมกับท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพื่อช่วยกันขับเคลื่อนการทำงาน เห็นด้วยที่มีการตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับกระทรวงมหาดไทยทำให้การทำงานสะดวกมากขึ้น

ทั้งนี้จะนำความรู้และหลักการที่ได้จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ไปประชาสัมพันธ์ให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในจังหวัดระยองได้รับทราบถึงสิ่งที่ได้รับและสิ่งที่ต้องนำไปดำเนินการต่อ เพื่อขับเคลื่อนทั้งจังหวัดให้เป็นรูปแบบเดียวกับจังหวัดพัทลุง โดยส่วนตัวแล้วมีความคุ้นเคยกับเรื่องกีฬาโดยเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาลีลาศของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ หลักในการทำงานคือ ทำงานด้วยหัวใจและจะขับเคลื่อนการทำงานอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้เหมือนงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงราย)

มีประสบการณ์การเป็นผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) รุ่นแรกในปีงบประมาณนี้ของจังหวัดเชียงราย ในขณะเดียวกันได้มีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ด้วยเช่นกัน และในช่วงแรกยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เมื่อผ่านการอบรมจึงเข้าใจว่า อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย

(อสก.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การส่งเสริมช่วยเหลือสุขภาพของประชาชน แต่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีค่าตอบแทน การทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีการตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานแต่ไม่ยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น และการขับเคลื่อนการทำงานควรทำงานร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เพราะเป็นงานช่วยเหลือ ดูแลประชาชน โดยมีกิจกรรมกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

การขับเคลื่อนการทำงานต้องมีเป้าหมายและโครงสร้างในระดับต่าง ๆ ที่ชัดเจน มีกฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความยั่งยืน และมีงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งมีค่าตอบแทนบ้าง เพื่อเป็นกำลังใจให้แก่คนทำงาน ตลอดจนการสนับสนุนอื่น ๆ เช่น บัตรประจำตัว ชุดเครื่องแบบ เป็นต้น

หลักสูตรที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความต้องการและจำเป็น ได้แก่ หลักสูตรด้านศาสตร์การกีฬาและกฎ กติกากีฬาเบื้องต้น เป็นต้น เนื่องจากจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

ผู้แทนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดศรีสะเกษ)

ประสบการณ์ที่ผ่านมีความถนัดและคุ้นเคยกับด้านกีฬาโดยได้เป็นผู้รับผิดชอบกีฬาฟุตบอลของจังหวัดและรับผิดชอบการแข่งขันกีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทยของจังหวัด เพื่อนำนักกีฬาเข้าแข่งขันในระดับประเทศ และเปิดสถาบันฝึกสอนฟุตบอล (Academy) และร่วมทำโครงการรื้อฟื้นเพื่อลูกรัก โดยการทำงานด้านกีฬาเริ่มต้นจากการใช้ทุนส่วนตัว

ต่อมาได้รับการคัดเลือกให้เข้าอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) นั้น ในช่วงแรกยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เมื่อผ่านการอบรมจึงเข้าใจบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) การอบรมที่ผ่านมาเมื่อเข้าอบรมแล้วขาดความต่อเนื่องทำให้ขาดข้อมูล การมาเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้จะนำความรู้ที่ได้ไปประสานต่อท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพื่อสร้างให้การทำงานอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความเข้มแข็ง

ปัญหาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) คือ การขาดกฎหมายรองรับ ดังนั้น จึงควรมีสิ่งที่เป็นรูปแบบหรือสัญลักษณ์ที่แสดงตัวตนอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เช่น ชุดเครื่องแบบ บัตรประจำตัว เป็นต้น การเป็นอาสาสมัครหากมีค่าตอบแทนจะช่วยให้การทำงานให้ลุล่วง ในการทำงานต้องมีจิตอาสาที่แท้จริงไม่หวังผลตอบแทนแต่ทำให้เห็นความสำคัญของงานที่ทำ การแก้ปัญหาคือการทำงานควรจำเป็นต้องตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

พันเอก ไพบูลย์ โกมลทัต ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้กล่าวสรุปปัจจัยของการสร้าง

ความสำเร็จ คือ การทำงานแบบเครือข่าย การบูรณาการและการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ โครงการส่งเสริมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ต่อการทำงานควรนำไปใช้ และสิ่งสำคัญคือ การเคารพกฎ กติกา และมีน้ำใจ ซึ่งปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้สิ่งเหล่านี้ลดน้อยลง ดังนั้นการอบรมนอกจากความรู้เรื่องสุขภาพแล้ว

จะต้องอบรมด้านจิตใจควบคู่ไปเช่นกัน

ในช่วงบ่ายได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับฟังปัญหาข้อขัดข้อง และข้อเสนอแนะการส่งเสริมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จากผลการดำเนินการ ที่ผ่านมา แบ่งกลุ่มตามพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ดังนี้

ภาคกลางและตะวันออก

๑. การปรับปรุงหรือแก้ไขหลักสูตรที่ได้อบรมไปหรือไม่ อย่างไร

- ๑) ต้องการให้เพิ่มเติมหลักสูตรการอบรมกีฬาที่บ้าน ซึ่งในปัจจุบันได้ห่างหายไป
- ๒) ต้องการให้เพิ่มเติมหลักสูตรและความรู้ต่าง ๆ ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เช่น โภชนาการกีฬา หรือแนวทางการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยในการเล่นกีฬา
- ๓) ต้องการให้เพิ่มเติมหลักสูตรด้านนันทนาการและการออกกำลังกายให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย และประสิทธิภาพของร่างกายของผู้ออกกำลังกายได้มากที่สุด ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ซึ่งในบางพื้นที่จะมีการทำแบบสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเล่นกีฬาของคนในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในพื้นที่หันมาออกกำลังกายให้ได้เป็นประจำทุกวัน ซึ่งหากอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทั่วประเทศสามารถทำได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก

๔) ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในกีฬานั้น ๆ รอบด้านอย่างแท้จริง เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้แก่ชุมชนได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ การอบรมความรู้เกี่ยวกับกีฬาทุกชนิดภายในครั้งเดียวอาจต้องใช้ระยะเวลาหลายวัน จึงอาจใช้เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ “พี่สอนน้อง” อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) แต่ละชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ก็จะช่วยให้เป็นอย่างมาก

๒. ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงาน

๑) ขาดความร่วมมือในการทำงานงานระหว่างอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในแต่ละชุมชนไม่มีการประสานงานกันเท่าที่ควร จึงทำให้การดำเนินการบางอย่างเกิดความซ้ำซ้อน และในการส่งอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) บางครั้ง ผู้ที่มาอบรมก็มีใช่ออาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่แท้จริง เป็นเพียงบุคคลที่สนใจในเรื่องการออกกำลังกายมาร่วมอบรมแทน เนื่องจากอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ท่านนั้นติดภารกิจ

๒) ขาดเครือข่ายความเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในพื้นที่ต่าง ๆ ดำเนินการ

๓) การจัดกิจกรรมบางครั้งมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องและก่อให้เกิดการแย่งชิงในการเป็นผู้ลงทุนในการจัดกิจกรรม

๔) ขาดแคลนอุปกรณ์สำคัญในการออกกำลังกาย เช่น อุปกรณ์เฉพาะของแต่ละชนิดกีฬา เครื่องเสียง เป็นต้น

๕) ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐไม่เพียงพอ

๖) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในพื้นที่ห่างไกลไม่ได้รับทราบข้อมูลและการสนับสนุนอย่างทั่วถึง

๗) ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่มากนัก โดยหน่วยงานภาครัฐบางแห่งให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากกว่าการกีฬา

๒.๑ จุดแข็ง

๑) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีภาพลักษณ์ที่เสมือนเป็นผู้เสียสละในการทำงานช่วยเหลือชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทนและเริ่มเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของผู้ทำหน้าที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อันเป็นกำลังใจที่จะต้องการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมต่อไป

๒) มีภาวะผู้นำชัดเจน เนื่องจากการดำเนินงานบางอย่างสามารถตัดสินใจเองได้ และในบางกิจกรรมก็สามารถเป็นผู้ประสานงานเชื่อมโยงทุกเครือข่ายเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้

๒.๒ จุดอ่อน

๑) ในบางพื้นที่ประชาชนยังไม่รู้ว่า อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีหน้าที่อะไร ซึ่งควรมีการประชาสัมพันธ์การทำงานของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้มากขึ้นกว่าเดิม

๒) การดำเนินงานยังขาดแนวทางที่ชัดเจน มีแนวทางการปฏิบัติที่หลากหลาย ส่งผลให้การทำงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

๓) ผู้เป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) จะเสียสละและอุทิศตนในการทำงานโดยไม่หลังผลตอบแทน ซึ่งเป็นช่องทางที่ทำให้มีผู้แอบแฝงในการหาผลประโยชน์อื่นจากการเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๔) ไม่มีรูปแบบหรือสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) (จึงอาจยังมีภาพพจน์ที่ยังไม่ดีมากนัก)

๕) การดำเนินงานของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ไม่มีความต่อเนื่องเท่าที่ควร

๓. แนวทางการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายอย่างยั่งยืน

๑) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทุกคนควรเริ่มต้นจากการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อสร้างจุดแข็งและแก้ไขจุดบกพร่องเพื่อเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่มีคุณภาพ

๒) ควรสร้างเครือข่ายและหาแนวร่วมในชุมชนหรือระหว่างชุมชนที่มีเป้าหมายเป็นอย่างเดียวกัน เพื่อการส่งเสริมการออกกำลังกาย และพัฒนากิจกรรมในชุมชนอย่างยั่งยืน

๓) ควรสร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมกับการออกกำลังกาย และเผยแพร่กิจกรรมการออกกำลังกายให้กลายเป็นกิจกรรมประจำหรือเป็นประเพณีของชุมชนที่จะจัดกิจกรรมดังกล่าว

๔) ควรมีการศึกษาดูงานในแต่ละภาค เพื่อแลกเปลี่ยนกิจกรรมการออกกำลังกายของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนเพื่อนำเสนอผลงานอันจะเป็นการกระตุ้นให้ชุมชนอื่นได้พัฒนากิจกรรมของชุมชนตนเองไปด้วย

๕) ควรมีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

๖) ควรสร้างอัตลักษณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่สามารถอธิบายถึงบทบาท หน้าที่ของ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เช่น การแต่งเพลงมาร์ชอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการ ออกกำลังกาย (อสก.) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและ ผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้มากขึ้น

๗) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนค่าตอบแทนและสวัสดิการในการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. ท่านคิดว่าหลักสูตรและการจัดการอบรมให้แก่ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออก กาย (อสก.) มีความเหมาะสมดีแล้วหรือควรมีการปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง อย่างไร เช่น รูปแบบ ระยะเวลาการอบรม เนื้อหา วิทยากร สถานที่จัด ความสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน คู่มือ/เอกสาร ประกอบ

๑) มีวิทยากรที่มีความรู้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ต่อไปใน ชุมชน

๒) วิทยากรต้องมีความรู้ในมิววิชาการ

๓) มีความรู้ในวิชาสุขศึกษาเบื้องต้น

๔) จัดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาการอบรมเรียนรู้ (ระยะเวลาการอบรมที่ให้น้อย ไม่เพียงพอ)

๕) การให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ทางการกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ควรจัดเจ้าหน้าที่ ด้านเทคนิคการกีฬาเข้ามาให้ควรรู้

๖) คู่มือการให้ความรู้แก่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ควรเพิ่ม ความรู้ในด้านต่าง ๆ ด้วย เช่น วิธีการเขียนโครงการ แบบฟอร์มการจัดทำโครงการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในการเขียนของบประมาณให้เป็นใน ทิศทางและรูปแบบเดียวกัน

๗) มีเวลาจำกัดในการสรรหาคู่มือที่มาเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออก กาย (อสก.) ทำให้การสรรหาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มาจากผู้ใกล้ชิดโดย ไม่มีจิตอาสาใจรักกีฬา ส่งผลให้ได้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่ไม่สามารถพัฒนา ต่อยอดได้

๒. “การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและนันทนาการในพื้นที่/ชุมชนของท่านมีสิ่งใดที่เป็นจุดแข็ง/จุดเด่น และสิ่งใดที่เป็นจุดอ่อน”

๒.๑ จุดแข็ง

๑) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการเดินแอโรบิกเป็นอย่างดี แต่เพื่อให้กิจกรรมเป็นที่น่าสนใจและได้รับความนิยมแพร่หลายในพื้นที่มากขึ้น ควรนำกิจกรรมท้องถิ่น เช่น การรำ การฟ้อน การเซิ้ง มาผสมผสานกับรูปแบบ/ท่าเดินไลน์แดนซ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจ

๒) มีอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ที่ได้รับรางวัลอยู่ครอบคลุมทุกพื้นที่

๓) ไม่มีการจัดเก็บค่าเข้าร่วมกิจกรรม

๔) มีงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

๕) มีการจัดการแข่งขันกีฬา เด็กเล็ก ปฐมวัย และผู้สูงอายุ

๒.๒ จุดอ่อน

๑) ฤดูฝนไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้

๒) ไม่มีความชำนาญในการเขียนโครงการในการเสนอขอของบประมาณ

๓) วิทยากรไม่มีทักษะในการให้ความรู้

๓. “การดำเนินกิจกรรมของ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ?

๓.๑ ปัญหาอุปสรรค

๑) สถานที่ไม่เอื้ออำนวยสำหรับการจัดกิจกรรม เช่น ปัญหาไฟส่องสว่างงบประมาณ

๒) วิทยากรไม่มีทักษะในการให้ความรู้ และมีจำนวนไม่เพียงพอ

๓) เจ้าหน้าที่พลศึกษามีจำนวนน้อยเกินไป ไม่เพียงพอในการให้ความรู้แก่อาสาสมัครและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๔) คุณสมบัติของอาสาสมัครและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๓.๒ ข้อเสนอแนะอื่น

- ๑) ควรจัดกิจกรรมรำไม้พลองสำหรับผู้สูงอายุในอำนาจอเจริญ (ไทเก๊ก)
- ๒) ควรมีการให้ความรู้ในการเขียนโครงการในการของบประมาณ
- ๓) การให้ความสำคัญในติดตามให้
- ๔) ให้มีการประชาสัมพันธ์แนะนำให้มีการรับรู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๔. ท่านคิดว่าแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาบทบาทของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้ไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จและยั่งยืน ควรเป็นอย่างไร

- ๑) การจัดทำ MOU กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีบทบาทในสังคมและเป็นที่รู้จักของหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น
- ๒) ทบทวนบทบาทอำนาจหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในทุกไตรมาส
- ๓) เพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่เฉพาะของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้ชัดเจนเพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างใกล้ชิดอย่างแท้จริง
- ๔) กรมพลศึกษาต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนกิจกรรมของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้การสนับสนุนและส่งเสริม
- ๕) สนับสนุนให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น มีสำนักงานอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)
- ๖) กรมพลศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณให้เกิดการขับเคลื่อน
- ๗) ให้มีความมั่นคงในหน้าที่การงานของเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) โดยบรรจุเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการ ให้มีตำแหน่งที่ชัดเจน
- ๘) ควรจัดให้มีวันอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ประจำปี เพื่อให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ได้มีพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนประสบการณ์

ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน และให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากขึ้น

๙) ให้มีวันส่งเสริมสุขภาพ แชลเลนจ์เดย์ (วันออกกำลังกาย)

ภาคเหนือ

๑. หลักสูตร

๑) ระยะเวลาของการอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) น้อย และต้องการให้ทีมเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) ช่วยกันดำเนินการหาและสร้างเครือข่ายอาสาสมัครกีฬา และผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๒. ต้องการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย/เล่นกีฬาที่เหมาะสมและปลอดภัย รวมถึงพื้นฐานของการเล่นกีฬาแต่ละประเภท

๓) หลักสูตรของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ควรสอดคล้องกับบทบาทของ อสม. ด้วย (ร้อยละ ๘๐ ของ อสม. คือ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)) ปัจจุบัน อสม. ทำงานด้วยหลัก ๓๐ คือ ออกกำลังกาย อาหาร อารมณ์ และ ๒๕ คือ บุหรี่ สุรา หากเพิ่ม ๑๖ คือการออกกำลังกายเข้าไปด้วย โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาไปจับมือกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อกำหนดหลักสูตรดังกล่าว หลักการทำงาน ๓๐ ๒๕ ๑๖ หากพูดจนติดปากก็จะกลายเป็นการประชาสัมพันธ์ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ไปในขณะเดียวกัน

๒. การดำเนินกิจกรรม จุดแข็ง จุดอ่อน

๒.๑ จุดแข็ง

๑) มีการสร้างเครือข่าย เพื่อให้มีการรวมกลุ่มของเด็ก เยาวชน จนเป็นที่ยอมรับจากหลายภาคส่วน

๒) การส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับผู้พิการ

๓) การสร้างแรงบันดาลใจในการเล่นกีฬา

๒.๒ จุดอ่อน

๑) ต้องการให้เจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) เป็นพี่เลี้ยงให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

๒) เจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) ควรมีการสร้างเครือข่าย เพื่อให้จำนวนของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เพิ่มมากขึ้น

๒.๓ ปัญหา อุปสรรค

๑) จังหวัดมอบหมายให้เจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) รวบรวมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) หมู่บ้านละ ๑ คน ทั้ง ๆ ที่ไม่มีการอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๒) งบประมาณในการพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) / สถานที่สำหรับจัดกิจกรรม (ชุด/บัตรประจำตัว)

๓) โครงสร้างไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ทราบบทบาทที่ชัดเจน ควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

๔) การประชาสัมพันธ์บทบาทของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ไม่ทั่วถึง

๕) ศักยภาพของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในการเข้าถึงแหล่งทุน/การสนับสนุนจากภายนอก (การทำโครงการสำหรับของงบประมาณ)

๓. แนวทางการขับเคลื่อน

- ๑) ความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)
- ๒) ควรมีระเบียบ ข้อบังคับ ที่ว่าด้วยการกำกับ ควบคุม ดูแลอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) เพื่อให้อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน
- ๓) การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยี สำหรับสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)
- ๔) การทำ MOU ระหว่างกรมพลศึกษา กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย
- ๕) ควรมีนโยบายและสื่อสารเป้าหมายที่ชัดเจนให้แก่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๔. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ๑) เพิ่มเติมเป้าหมายการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและการแข่งขันเพื่อสร้างแรงจูงใจ มีความสนุกสนาน สามัคคี
- ๒) จัดกิจกรรมหรือมหกรรมประจำปี
ภาคใต้

๑. แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการอบรมให้แก่ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

- ๑) ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และวิทยาศาสตร์การกีฬา
- ๒) ควรเพิ่มจำนวนวันในการจัดอบรม และให้ครอบคลุมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ
- ๓) ควรเพิ่มหลักสูตรผู้นำกิจกรรมเน้นหนักการควบคู่กับการออกกำลังกาย
- ๔) ควรมีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นตัวชี้วัดถึงความสำเร็จ

๒. เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและนันทนาการในพื้นที่/ชุมชน มีสิ่งใดที่เป็นจุดแข็ง และสิ่งใดที่เป็นจุดอ่อน

๒.๑ จุดอ่อน

๑) หน่วยงาน องค์กร ประชาชน ยังไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬา และผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๒) เจ้าหน้าที่พลศึกษาในบางพื้นที่ไม่เข้าไปมีบทบาทในงานของอาสาสมัครกีฬา และผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๓) เป้าหมายของ อสก. ยังไม่ชัดเจน (สถานที่ งบประมาณ การบูรณาการกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ

๔) ขาดการติดตามและประเมินผลอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างต่อเนื่อง

๒.๒ จุดแข็ง

๑) สมาชิกของ อสก. มีจิตอาสาและสปีริต

๒) มีการรวมกลุ่มของผู้ที่สนใจในการออกกำลังกายที่เข้มแข็ง

๓) สร้างระบบด้านการบริหารจัดการการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอย่างเป็น

รูปธรรม

๔) สร้างความรักความสามัคคีของคนในชุมชนผ่านกิจกรรมการออกกำลังกาย

และนันทนาการ

๕) เป็นที่ปรึกษาให้กับประชาชนในพื้นที่ในการออกกำลังกายหรือนันทนาการ

ที่ถูกต้อง

๓. ปัญหาที่พบในดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และข้อเสนอแนะ

๓.๑ ปัญหาที่พบ

๑) ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการของงบประมาณสนับสนุนกิจกรรม

๒) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ยังขาดความชำนาญในการที่จะนำกิจกรรมไปเผยแพร่ให้มีความหลากหลาย

๓) อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในบางพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่พลศึกษา

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

๑) ให้เจ้าหน้าที่พลศึกษา หรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข หรือ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นพี่เลี้ยงในการเขียนโครงการ และให้คำปรึกษาในการกำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ (สามารถให้)

๒) ในอนาคตควรมีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๔. แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนabatบาทของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ในพื้นที่/ชุมชน

๑) ใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง

๒) ให้มีการแข่งขันกีฬาสามัคคีสัมพันธ์ระหว่างอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) แต่ละพื้นที่ใกล้เคียง

๓) เพิ่มเจ้าหน้าที่อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ให้ครบทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และให้มีบัตรประจำตัวอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๔) ให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจัดทำประกาศแต่งตั้งอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) แจงไปยังท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕) ใช้แอปพลิเคชันไลน์ในการรวมกลุ่มเครือข่ายอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.)

๖) ตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทุกอำเภอ

๗) ให้กรมพลศึกษาสร้างแพลตฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลและการประเมินอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) และให้มีการบูรณาการเรื่องข้อมูลกับ อสม. ในพื้นที่เพื่อให้เกิดการต่อยอด

๘) สร้างเครือข่ายอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ระดับภาค

ในเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา พลเอกธงชัย สารสุข สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการกีฬา ได้กล่าวสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน ดังนี้

จากการรับฟังความเห็นของแต่ละกลุ่มพบว่ามีความเหมือนและความแตกต่างทั้งในเรื่องของหลักสูตร จุดอ่อน-จุดแข็ง ปัญหา แนวทางในการขับเคลื่อน และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมมนาในวันนี้ รวมถึงข้อมูลจากการที่คณะกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงานและแบบสอบถาม จะถูกนำไปกลั่นกรองและวิเคราะห์บนพื้นฐานของระเบียบ และข้อกฎหมายต่าง ๆ

ทั้งนี้ กระบวนการในการหาแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

๑. เดินทางไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ณ จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อรับฟังปัญหา/ข้อขัดข้อง/ข้อคิดเห็น พร้อมข้อเสนอแนะ และเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้ อสก.ในแต่ละจังหวัด

๒. นำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS

(จากกระบวนการข้างต้นจะทำให้ได้ต้นแบบที่ ๑ ของแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ดังแผนภาพ)

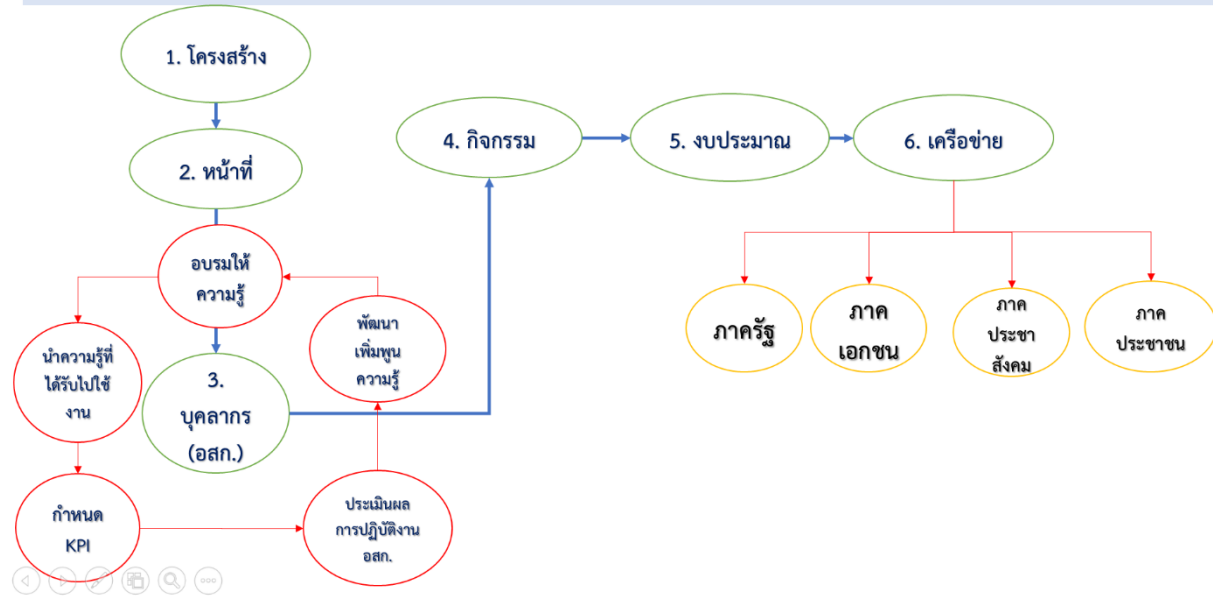
และจากการดำเนินกระบวนการในการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับ กรมพลศึกษา วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อรับฟังปัญหา/ข้อขัดข้อง/ข้อคิดเห็น พร้อมข้อเสนอแนะ และเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้ เจ้าหน้าที่ที่พลศึกษา (จพล.) และ อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔ และนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลสำหรับการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) จำนวน ๔ กลุ่ม (กลุ่มที่ ๑ ภาคกลางและภาคตะวันออก กลุ่มที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ ๓ ภาคเหนือ และกลุ่มที่ ๔ ภาคใต้)

คณะกรรมการจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงาน การทำแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มย่อยทั้ง ๔ กลุ่มมาจัดทำรูปแบบแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืนต่อไป โดยทำการประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่ต้นแบบที่ ๒

กระบวนการหาแนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน (จากการผลการสัมมนา)

ต้นแบบที่ 2 แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน (จากผลการสัมมนา)

สำหรับแนวทางแนวทางการขับเคลื่อนที่ต้องมีการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน

แนวทางการขับเคลื่อน

1. โครงสร้าง/สายการบังคับบัญชา
2. หน้าที่
3. บุคลากร
4. กิจกรรม
5. งบประมาณ
6. เครือข่าย

๑. โครงสร้าง/สายการบังคับบัญชา ควรปรับปรุงสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนหรือกระจายลงพื้นที่โดยให้องค์กรบริหารส่วนปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล

๒. หน้าที่ ควรกำหนดหน้าที่อาสาสมัครกีฬาหรือผู้นำการออกกำลังกายให้ชัดเจนและสอดคล้องกับการขับเคลื่อนกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระดับประเด็นและระดับแผนย่อยที่ ๑ และแผนย่อยที่ ๓

๓. บุคลากร (อสก.) ควรพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเล่นกีฬาบางชนิดที่มีต่อทักษะในการดำรงชีวิต กิจกรรมนันทนาการตามความถนัดหรือความสนใจเฉพาะบุคคล และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีชีวิต โดยมีเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) ในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ

๔. กิจกรรม ควรให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคิดแผนงาน/กิจกรรมการออกกำลังกายและนันทนาการเพื่อให้กิจกรรมที่จะจัดขึ้นเกิดจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่จนกลายเป็นวิถีชีวิตอย่างยั่งยืน

๕. งบประมาณ ควรจัดทำค่าของงบประมาณให้มีความสอดคล้องและวัตถุประสงค์ของโครงการต้องตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับประเด็น และระดับแผนย่อย โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ นอกจากนี้แล้วหากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณหรือมีงบประมาณไม่เพียงพออาจต้องมีการประสานขอความร่วมมือของหน่วยงานอื่นๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนปกครองท้องถิ่น ภาคประชาชน หรือภาคเอกชน เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกีฬา (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป ขั้นตอนที่ ๔ ให้มี

การดำเนินการปรับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายด้านกีฬา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกิจกรรมด้านกีฬาที่ต้องดำเนินงานให้ได้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

๖. เครือข่าย ควรสร้างเครือข่ายในพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนและมิติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกายและนันทนาการในด้านงบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์กีฬา ฯลฯ

กระบวนการพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย มีขั้นตอนการดำเนินการ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ อบรมให้ความรู้ (หลักสูตรพื้นฐาน) อบรมเนื้อหาวิชาการพื้นฐานและฝึกปฏิบัติให้กับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายที่ได้รับการคัดเลือกให้มีความรู้พื้นฐานที่จะนำไปจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้

ขั้นตอนที่ ๒ นำความรู้ไปใช้งาน อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปเขียนแผนงาน/โครงการให้ตรงตามเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ในระดับประเด็นและระดับแผนย่อย

ขั้นตอนที่ ๓ กำหนดตัวชี้วัด KPI กำหนดตัวชี้วัดรายบุคคลให้กับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายตามหน้าที่ที่กำหนดไว้เพื่อให้มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ร่วมกับเจ้าหน้าที่พลศึกษาในแต่ละพื้นที่

ขั้นตอนที่ ๔ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดที่ได้รับมอบหมาย ประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายทุกวงรอบ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยเจ้าหน้าที่พลศึกษาในแต่ละพื้นที่

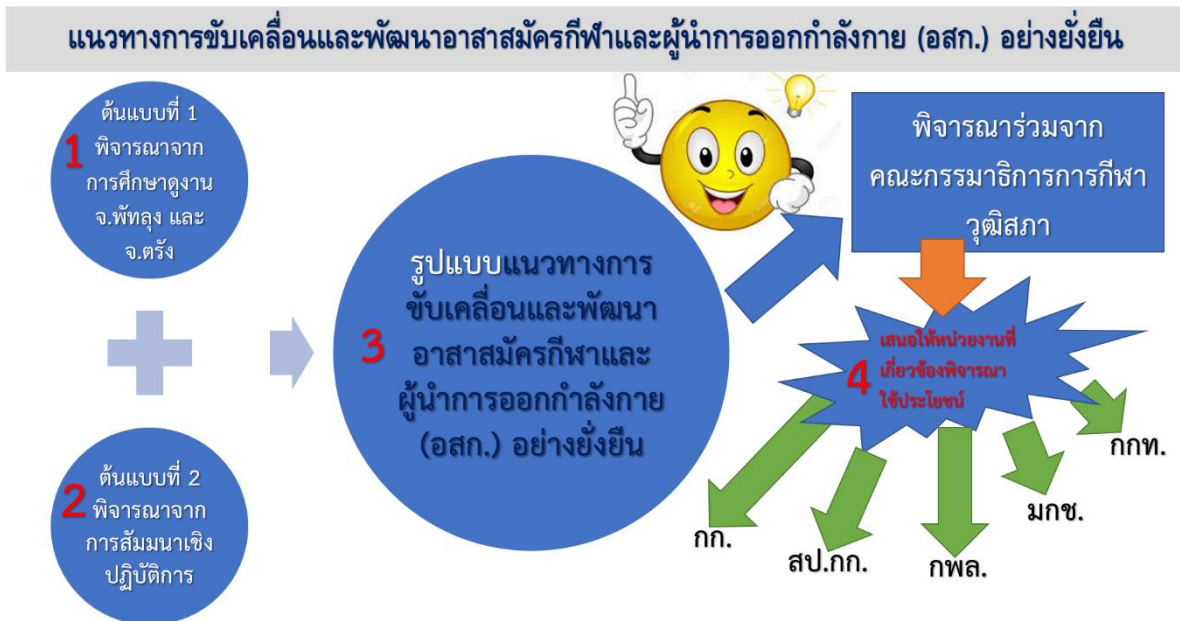
ขั้นตอนที่ ๕ พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ (หลักสูตรเฉพาะทาง) จัดอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายเข้ารับการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางตามผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดรายบุคคลที่ทำข้อตกลงไว้

หลักสูตรการพัฒนา อาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) แบ่งตามระดับความรู้ดังนี้

๑. **หลักสูตรพื้นฐาน (Basic)** เป็นหลักสูตรสำหรับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย เพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเล่นกีฬาพื้นฐาน การจัดกิจกรรมกีฬาพื้นฐาน โดยให้เนื้อหาวิชาการและฝึกปฏิบัติเพื่อให้สามารถนำไปใช้งานในพื้นที่ได้จริง

๒. **หลักสูตรเฉพาะทาง (Advance)** เป็นหลักสูตรสำหรับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรขั้นต้น แล้วไปปฏิบัติงานจริงแต่ยังขาดความรู้เฉพาะทางที่นำไปต่อยอดให้เกิดทักษะ (Skill) ในเรื่องการออกกำลังกายด้วยกีฬาและนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

หลังจากได้ต้นแบบที่ ๑ และ ๒ แล้ว คณะกรรมการจะพิจารณา ตรวจสอบ และกลั่นกรองโดยผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง ก่อนจัดทำเป็นข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โครงการอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ต่อไป

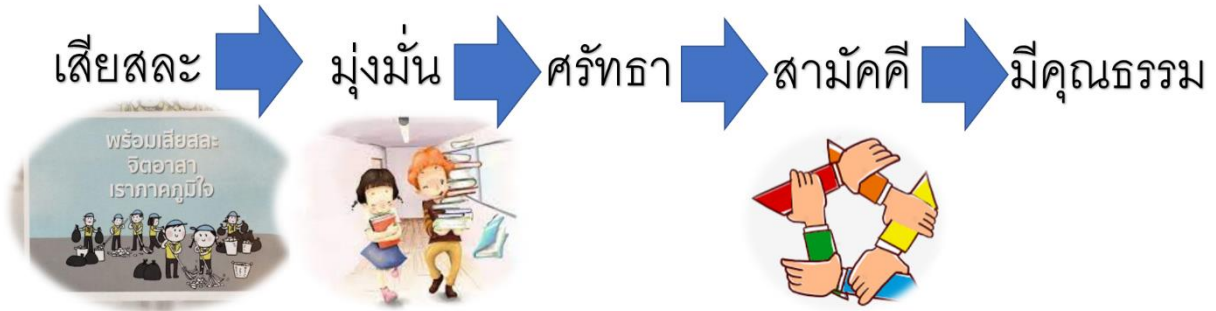

ทั้งนี้ สิ่งสุดท้ายที่อยากจะฝากให้กับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) คือ หลักปรัชญาในการดำเนินการ ประกอบด้วย

๑. ความเสียสละ อาสาสมัครถือว่าเป็นผู้ที่เสียสละมาก เพราะไม่ได้สิ่งตอบแทนใด ๆ
๒. ความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้น
๓. ความศรัทธา การจะขับเคลื่อนโครงการอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ผู้ที่ดำเนินการต้องมีความศรัทธาในการทำงานที่ทำ และในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความศรัทธาใน อสก.ด้วย

- ๔. ความสามัคคี การทำงานต้องอาศัยความสามัคคี โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่มที่ดีด้วย
- ๕. ความมีคุณธรรม การทำงานต้องมุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำงานที่ทำไปหาประโยชน์ส่วนตัว

ปรัชญาการทำงาน

จากนั้น เวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษา ได้กล่าวปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

การสัมมนาในวันนี้ ตั้งแต่ช่วงเช้าถึงเวลานี้ ได้ใช้เวลาประมาณ ๖ ชั่วโมงกว่า ๆ และได้กล่าวไปแล้วในตอนเช้าว่ากับคำกล่าวที่ว่า “การหมั่นออกกำลังกาย สุขใจ ไร้โรคา พาชาติไทยเจริญ” คนที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา จะหลั่งสารที่ทำให้เรามีความสุข ความสบายใจ ร่างกายมีสุขภาพที่ดี ปราศจากโรค จึงเป็นที่มาของคำว่า “สุขใจไร้โรคา” และอย่างที่กล่าวไว้ว่า วันนี้รู้สึกดีใจที่ได้มาอยู่ท่ามกลางบุคคลที่เป็นกุญแจสำคัญของการทำงานในเรื่องนี้ ซึ่งในช่วงเช้าผู้เข้าร่วมสัมมนาจะมีทั้งระดับนโยบาย ระดับแผน ระดับการขับเคลื่อนทางการปฏิบัติ (ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ถือว่าเวลากว่า ๖ ชั่วโมงที่ทุกท่านได้มาอยู่ร่วมกันในวันนี้ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญต่อประเทศชาติในการทำงานในเรื่องนี้ ซึ่งต้องขอแสดงความชื่นชมในการความตั้งใจและมุ่งมั่น ผ่านการแสดงความเห็นและการตั้งใจฟังของผู้เข้าร่วมสัมมนา และขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่าน

สำหรับสรุปผลการเสวนาที่แต่ละกลุ่มได้นำเสนอ ถือว่ามีเนื้อหาสาระที่ดีมาก และ น่าสนใจ ในอดีตคณะรัฐมนตรีได้มีการหารือในเรื่องนี้เช่นกัน และเกี่ยวกับการออกกำลังกาย กระทรวงศึกษาธิการในตอนนั้นได้มีการรณรงค์เรื่องนี้เป็นอย่างมาก โดยกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งให้ สถานศึกษาเปิดสถานศึกษาในตอนเย็นหลังเลิกเรียน ไม่ว่าจะป็นโรงยิม หรือบริเวณอื่น ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่ในการออกกำลังกาย ได้ถึง ๓๐,๐๐๐ กว่าแห่ง จากสถานศึกษาหรือ โรงเรียนหลายหมื่นแห่ง โดยมีครูพลศึกษา หรือผู้ที่ชอบออกกำลังกาย หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษ หรือนักกีฬาในสถานศึกษา จำนวน ๗๐,๐๐๐ กว่าคน ดังนั้น อสก.ที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ สามารถกลับไป ตรวจสอบว่าในพื้นที่ของท่านว่ายังมีครูพลศึกษาในสถานศึกษาใดที่ยังดำเนินการเรื่องเหล่านั้นอยู่ หรือเคย ดำเนินการ ก็อาจประสานขอความร่วมมือได้กว้างขวางมากขึ้น

ดังนั้น เป้าหมายของกรมพลศึกษาที่จะมี อสก. ทั้งประเทศกว่า ๘๐,๐๐๐ คน จะสามารถ กระทำได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับในเรื่องของค่าไฟฟ้า ค่าสาธารณูปโภค พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เคยกล่าวถึงเรื่องนี้ และได้มอบให้พลเอกประวิทย์ วงษ์สุวรรณ รอง นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายด้านกีฬา ว่าหากจะต้องมีการเพิ่มเติมในส่วน ของค่าไฟฟ้าหรือค่าสาธารณูปโภคในกิจกรรมออกกำลังกายของประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเสนอ เรื่องนี้ขึ้นมา และจะดำเนินการหาวิธีการดำเนินการจัดการให้เป็นไปตามความต้องการของทุกคน ดังนั้น ช่องทางในการจัดการปัญหาต่าง ๆ จึงมีอยู่แล้ว สำหรับข้อคิดประจําใจคือ “อุปสรรคคือความสำเร็จ” เนื่องจากการทำงานทุกอย่างต้องมีอุปสรรคปัญหาบ้างน้อยบ้าง แต่อุปสรรคปัญหาเหล่านั้น หาก ทุกคนร่วมมือกัน ช่วยกันคิดด้วยสติปัญญา มีความสามัคคี ปัญหาเหล่านั้นก็จะค่อย ๆ คลี่คลายไป ตามลำดับ ไม่อุปสรรคใดที่แก้ไขไม่ได้ บางเรื่องอาจต้องใช้เวลา แต่เมื่อทุกอย่างได้ถูกแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ เริ่มคลี่คลายไป ก็จะกลายเป็นความสำเร็จในที่สุด ตรงนี้จึงเป็นวิธีคิดของผู้ที่ทำงานและพร้อมที่จะสู้กับ ปัญหาทุกอย่าง ความสำเร็จก็จะเกิดขึ้นในที่สุด ทั้งนี้ ผลการสัมมนาจะเป็นประโยชน์อย่างมาก และจะ ร่วมกับทุกท่านในการที่จะผลักดัน ขับเคลื่อนในการที่จะทำงานให้เป็นไปตามตั้งใจและประสบความสำเร็จ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนให้ได้มากยิ่งขึ้นไป

สุดท้ายนี้ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านนับถือ โปรด ดลบันดาลประทานพรให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการทุกท่านรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจงประสบ แต่ความสุขความเจริญ คิดหวังสิ่งใดขอให้สมหวังในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ และเดินทางกลับโดย สวัสดิภาพ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้วผมขอปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการขับเคลื่อนและพัฒนาอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) อย่างยั่งยืน” ณ บัดนี้

